

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 lipca 2016 r., złożonym w dniu 29 lipca 2016 r., powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. Ż. na jego rzecz kwoty 2.100 złotych z ustawowymi odsetkami (do dnia 31 grudnia 2015 r.) oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie (od dnia 1 stycznia 2016 r.):

- 1) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 września 2013 r. do dnia zapłaty,
- 4) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 października 2013 r. do dnia zapłaty,
- 5) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 listopada 2013 r. do dnia zapłaty,
- 6) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty,
- 7) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 8) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lutego 2014 r. do dnia zapłaty,
- 9) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 marca 2014 r. do dnia zapłaty,
- 10) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 11) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 maja 2014 r. do dnia zapłaty,
- 12) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty,
- 13) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia zapłaty,
- 14) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 15) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia zapłaty,
- 16) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty,
- 17) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 listopada 2014 r. do dnia zapłaty,
- 18) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 19) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 20) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,
- 21) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 marca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 22) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 23) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 maja 2015 r. do dnia zapłaty,
- 24) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 25) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,

- 26) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 27) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 września 2015 r. do dnia zapłaty,
- 28) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 października 2015 r. do dnia zapłaty,
- 29) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,
- 30) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 31) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 32) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia zapłaty,
- 33) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty,
- 34) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 35) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 maja 2016 r. do dnia zapłaty,
- 36) od kwoty 58,45 złotych – za okres od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty

oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wyjaśnił, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z umowy sprzedaży nr (...), zawartej w dniu 19 maja 2013 r. przez pozwanego A. Ż. z (...) Spółka z o.o. Spółką komandytową. Na podstawie tej umowy pozwany zakupił od wskazanej Spółki towar za kwotę 2.100 złotych, który został mu wydany.

Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 15 maja 2014 r. (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa zbyła przysługującą jej przeciwko pozwanemu wierzytelność o zapłatę ceny na rzecz (...) Spółki z o.o. Powód nabył ją natomiast od (...) Spółki z o.o. na podstawie umowy przelewu z dnia 19 grudnia 2014 r.

Powód wskazał, że dochodzi od pozwanego zapłaty 36 rat kapitałowych, w tym 35 rat w wysokości po 58,33 złotych i 36. raty w wysokości 58,45 złotych (łącznie – 2.100 złotych), z terminem płatności do ostatniego dnia każdego miesiąca (k. 2-5 - pozw).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanym w dniu 12 sierpnia 2016 r. pod sygn. II Nc 28995/16, tut. Sąd w II Wydziale Cywilnym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 12-13 – nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 sierpnia 2016 r.).

Pozwany A. Ż. złożył w dniu 29 listopada 2016 r. (data nadania przesyłki poleconej) sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 12 sierpnia 2016 r., zaskarżając go w całości.

Pozwany podniósł przeciwko żądaniu pozwu zarzuty: przedawnienia roszczenia oraz niezawarcia umowy o sprzedaż ratalną.

W uzasadnieniu zajętego stanowiska w sprawie pozwany w pierwszej kolejności przyznał, że w dniu 19 maja 2013 r. nabył od (...) Spółka z o.o. Spółki komandytowej komplet garnków za cenę 2.100 złotych. Zaprzeczył natomiast, że strony umowy sprzedaży ustaliły ratalny sposób spłaty wynikającej z tej umowy kwoty. Strony ustaliły bowiem liczbę rat (36) oraz wysokość raty wraz z odsetkami (79,33 złotych). Nie wskazano natomiast, w jakich terminach i od kiedy zobowiązany był on do spłaty ustalonych rat. Brak takich ustaleń, zdaniem pozwanego, czyni ww. umowę nieważną, albowiem oznacza brak essentialia negotii umowy sprzedaży na raty. Pozwany podniósł przy tym, że nigdy nie był wzywany do rozpoczęcia spłaty rat – ani przez wierzyciela pierwotnego, ani przez powoda.

Pozwany podniósł, że w konsekwencji powyższego – skoro nie doszło między nim a sprzedającym do ustalenia ratalnego sposobu spłaty dochodzonego roszczenia - kwota wskazana w umowie winna zostać spłaconą jednorazowo. Powód nie wyznaczył mu terminu do zapłaty tej należności, zatem uznać należy, że najwcześniejszy możliwy termin, w którym można to było uczynić, to data zawarcia umowy (19 maja 2013 r.). W związku z powyższym pozwany oświadczył, że na podstawie art. 120 § 1 k.c. w związku z art. 554 k.c. podnosi zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia. Podniesienie takiego zarzutu wobec powoda jako nabywcy wierzytelności jest skuteczne z uwagi na treść art. 513 § 1 k.c. (k. 16-17 – sprzeciw od nakazu zapłaty; k. 20 – koperta z oznaczeniem daty nadania).

W piśmie procesowym z dnia 9 marca 2017 r., złożonym w dniu 13 marca 2017 r. (data nadania przesyłki poleconej), powód (...) Spółka z o.o. zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanego A. Ż. na jego rzecz kwoty 1.341,71 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- 1) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 2) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia zapłaty,
- 3) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty,
- 4) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 listopada 2014 r. do dnia zapłaty,
- 5) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 grudnia 2014 r. do dnia zapłaty,
- 6) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 7) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,
- 8) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 marca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 9) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 10) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 maja 2015 r. do dnia zapłaty,
- 11) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 12) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,
- 13) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 14) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 września 2015 r. do dnia zapłaty,
- 15) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 października 2015 r. do dnia zapłaty,
- 16) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 listopada 2015 r. do dnia zapłaty,
- 17) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia zapłaty,
- 18) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 19) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia zapłaty,
- 20) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 marca 2016 r. do dnia zapłaty,
- 21) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- 22) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 1 maja 2016 r. do dnia zapłaty,

23) od kwoty 58,45 złotych – za okres od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty

wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W pozostałym zakresie cofnął natomiast pozew.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez pozwanego A. Ż. w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 12 sierpnia 2016 r. powód podniósł, iż na umowie sprzedaży z dnia 19 maja 2013 r. wyraźnie zaznaczony został ratalny sposób dokonania płatności za sprzedany pozwanemu towar. Cena sprzedaży została rozłożona na 36 równych miesięcznych rat kapitałowo – odsetkowych, których wysokość wyliczona została na 79,33 złotych. Z tego też względu strony nie wskazały w rubryce 14. umowy terminu płatności – albowiem rubryka ta dotyczyła zapłaty jednorazowej.

Wobec powyższego, zdaniem powoda, pozwanego obowiązywał miesięczny system spłaty rat, przy czym powinien on dokonywać spłaty zobowiązania w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca (termin zastrzeżony na korzyść dłużnika). Pierwszy pełny okres rozliczeniowy po podpisaniu przez pozwanego umowy sprzedaży to czerwiec 2013 r., dlatego termin zapłaty pierwszej z rat powinien nastąpić do dnia 30 czerwca 2013 r. Powód podniósł, że skierował pozew do Sądu w dniu 26 lipca 2016 r., co przerwało bieg terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę nieprzedawnionych jeszcze rat kapitałowych. Termin przedawnienia roszczenia o zapłatę ceny sprzedaży wynosi 2 lata. Oznacza to, że ostatnią nieprzedawnioną ratą przed wniesieniem pozwu była rata płatna do dnia 31 lipca 2014 r. Począwszy od tej raty wszystkie następne raty nie uległy przedawnieniu, zaś powództwo o ich zapłatę jest w pełni zasadne (k. 27-28 – pismo procesowe powoda z dnia 9 marca 2017 r.; k. 30 – koperta z odciskiem datownika pocztowej placówki nadawczej).

W piśmie procesowym z dnia 20 marca 2017 r. pozwany A. Ż. podtrzymał zarzut nienależności całego dochodzonego pozvem roszczenia. Zdaniem pozwanego w zawartej przez niego z pierwotnym wierzycielem umowie sprzedaży sprzedawca nie oznaczył wysokości rat i ich liczby, co czyni całą umowę nieważną.

Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że gdyby uznać, że brak określenia liczby rat, ich wysokości i terminu płatności nie prowadził do nieważności umowy sprzedaży na raty, to i tak wpływa na bieg terminu przedawnienia. Niewątpliwie bowiem sprzedawca mógł określić te kwestie już w dniu zawarcia umowy (19 maja 2013 r.), toteż od tej daty – a nie, jak wskazał powód, od dnia 30 czerwca 2013 r. - rozpoczął swój bieg termin przedawnienia.

Pozwany podniósł, że to sprzedawca przygotował treść umowy oraz ogólnych warunków, które do tej umowy mają zastosowanie. Odpowiada on zatem zarówno za sam wzorzec umowy i jego wypełnienie, jak i za treść ogólnych warunków umowy. Każda wątpliwość odnosząca się do treści umowy musi być w takiej sytuacji rozstrzygana na korzyść drugiej strony – tym bardziej w sytuacji, gdy kontrahentem sprzedającego był konsument.

Wreszcie pozwany zarzucił, że brak jest podstaw do żądania odsetek za opóźnienie od wskazanych przez powoda terminów, albowiem umowa sprzedaży takich terminów wymagalności nie określa. Brak też dowodów, że pozwany był wzywany do zapłaty należności. Gdyby zatem Sąd uznał, że powodowi przysługują jakiegokolwiek należności, to „prawo do odsetek mogłoby biec dopiero od chwili doręczenia pozwanemu odpisu pozwu”.

Reasumując swoje wywody pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości (k. 31-32 – pismo procesowe pozwanego z dnia 20 marca 2017 r.).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Co do pkt. 1 sentencji:

Jak była o tym mowa w tzw. części historycznej niniejszego uzasadnienia, powód (...) Spółka z o.o. w piśmie procesowym z dnia 9 marca 2017 r. cofnął pozew ponad kwotę 1.341,71 złotych, tj. co do rat dochodzonej pozvem należności, które – zdaniem powoda – były płatne w terminie do dnia 30 czerwca 2014 r. i wcześniej.

Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.). W niniejszej sprawie Sąd nie znalazł podstaw, by w sposób, o którym mowa w powołanym przepisie, oceniać powyższe oświadczenie złożone w piśmie procesowym powoda z dnia 9 marca 2017 r. - zwłaszcza mając na uwadze podniesiony przez pozwanego A. Ż. w sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym zarzut przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia.

Jak stanowi art. 355 § 1 k.p.c., jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew, sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania.

Dlatego Sąd orzekł jak w pkt. 1 sentencji, umarzając postępowanie w sprawie w części, w jakiej powództwo zostało cofnięte.

Co do pkt. 2 sentencji:

Przystępując do rozważań odnośnie zasadności tej części dochodzonego pozwem roszczenia, co do której powód (...) Spółka z o.o. ostatecznie podtrzymał powództwo, należy w pierwszej kolejności wskazać, że stan faktyczny niniejszej sprawy pozostawał pomiędzy stronami bezsporny. Pozwany A. Ż. przyznał w uzasadnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty, że w dniu 19 maja 2013 r. zawarł z poprzednikiem prawnym powoda – (...) Spółka z o.o. Spółką komandytową - umowę sprzedaży, z której powód wywodzi obecnie swoje roszczenie (k. 6 – umowa sprzedaży; k. 6 verte - ogólne warunki umowy /OWU/). Nie zaprzeczył też temu, że żadna część umówionej ceny sprzedaży nie została przez niego na rzecz sprzedawcy zapłacona – ani jednorazowo, ani w jakichkolwiek ratach. Z kolei powód nie odniósł się do twierdzenia pozwanego, że przed doręczeniem mu odpisu pozwu w niniejszej sprawie nigdy nie był on wzywany do zapłaty należności wynikającej z umowy sprzedaży, co pozwala uznać tę okoliczność faktyczną za przyznaną przez niego w sposób dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a więc również za bezsporną.

Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (§ 1). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). W uzasadnieniu pozwu powód (...) Spółka z o.o. podniósł, że wierzytelność (...) Spółka z o.o. Spółki komandytowej przeciwko A. Ż. o zapłatę ceny wynikającej z ww. umowy sprzedaży z dnia 19 maja 2013 r. została w drodze przelewu przeniesiona najpierw na (...) Spółkę z o.o., a następnie na powoda. Pozwany nie podniósł żadnych zarzutów co do ważności i skuteczności umów przelewu, na które powoływał się powód, w związku z czym przyjąć należy, że legitymacja materialna czynna powoda również pozostawała w niniejszej sprawie poza zakresem sporu stron. Nie budziła ona również żadnych wątpliwości Sądu.

Analizując treść umowy sprzedaży zawartej przez A. Ż. z (...) Spółka z o.o. Spółką komandytową w dniu 19 maja 2013 r. stwierdzić należy w pierwszej kolejności, że nie uzasadnia ona zarzutów podniesionych przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 20 marca 2017 r., według których „sprzedawca nie oznaczył w umowie wysokości rat i ich liczby” (k. 31). W formularzu umowy zostały wskazane nie tylko cena (4.500 złotych), upust (2.400 złotych) i ostateczna cena do zapłaty (2.100 złotych), ale również, w rubryce 12, wyraźnie zaznaczono opcję zapłaty „raty”, oraz zarówno liczbę rat (36), jak i wysokość raty z odsetkami (79,33 złotych).

Sąd nie uznaje również za zasadne stanowiska pozwanego, że wysokość poszczególnych rat, których zapłaty od niego domaga się obecnie powód, nie wynika z umowy. Z umowy sprzedaży z dnia 19 maja 2013 r. – jak zwrócono uwagę w poprzednim akapicie – wynika bowiem jednoznacznie zarówno liczba rat, jak i to, że wszystkie raty mają mieć równą wysokość. Uznać więc należy, że również sama ostateczna cena sprzedaży, wynosząca 2.100 złotych, miała być zapłacona przez pozwanego (jako kupującego) w tychże ratach w równych częściach, a więc po $(2.100 : 36) 58,33$ złotych.

Słusznie natomiast zwrócił uwagę pozwany A. Ż., że ani treść samej umowy sprzedaży, ani też mających do niej zastosowanie OWU nie określa terminów płatności rat. Sąd nie podziela jednak wywiedzonego stąd przez niego zarzutu, że brak ten czyni zawartą przez niego z (...) Spółka z o.o. Spółką komandytową umowę sprzedaży nieważną. E. negotii umowy sprzedaży określa art. 535 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Natomiast zgodnie z art. 583 § 1 k.c. sprzedaż na raty jest dokonana w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaż rzeczy ruchomej osobie fizycznej za cenę płatną w określonych ratach, jeżeli według umowy rzecz ma być kupującemu wydana przed całkowitym zaplaceniem ceny. Z treści ostatniego z powołanych przepisu nie wynika, aby określenie terminu płatności rat było niezbędnym elementem treści umowy sprzedaży na raty. Po pierwsze bowiem - „określone raty”, o których mowa w tym przepisie, to – jak należy przyjąć – raty określone co do wysokości oraz co do częstotliwości ich opłacania (miesięcznie, kwartalnie, rocznie etc.). Po drugie zaś - w prawie cywilnym obowiązuje ogólna zasada, zgodnie z którą czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy nie jest nieważna, jeżeli właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Jeżeli więc nawet przyznać rację pozwanemu, że treść umowy sprzedaży na raty powinna oprócz wysokości i częstotliwości opłacania rat przez kupującego określać również termin ich płatności, to brak takiej regulacji nie czyni umowy nieważną, albowiem w takim przypadku zastosowanie znajduje przepis art. 455 k.c. zgodnie z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Jak już była o tym wyżej mowa, pomiędzy stronami stanowiło okoliczność niesporną, że przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie pozwany A. Ż. nie był wzywany do zapłaty należności wynikającej z umowy sprzedaży z dnia 19 maja 2013 r. - ani przez samego sprzedawcę, ani też przez któregokolwiek z jego następców prawnych, w tym również przez powoda (...) Spółkę z o.o. Rację ma przy tym pozwany, że takie wezwanie mogło zostać do niego skierowane już w dacie zawarcia umowy sprzedaży (19 maja 2013 r.). Powyższe uwagi mają istotne znaczenie dla oceny podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia. Zgodnie bowiem z art. 120 § 1 k.c. jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego (w tym również od wezwania dłużnika do zapłaty), bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Skoro zatem poprzednik prawny powoda – (...) Spółka z o.o. Spółka komandytowa – mógł wezwać pozwanego do zapłaty pierwszej raty już w dniu 19 maja 2013 r., to ta pierwsza rata stałaby się wymagalna po upływie miesiąca od tej daty, czyli z dniem 20 czerwca 2013 r. - a nie, jak podnosił powód, z dniem 30 czerwca 2013 r. Termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się bowiem z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca (art. 112 zdanie pierwsze k.c.). Mając na uwadze, że termin przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedawcy wynosi dwa lata (art. 554 k.c.) oraz, że w przypadku sprzedaży na raty każdą z rat należy traktować jako odrębne świadczenie, wobec czego termin przedawnienia biegnie dla każdej raty oddzielnie od dnia jej wymagalności (tak Cz. Żuławska [w:] G. Bieniek (red.): Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 2, Wyd. 5, Warszawa 2003 r., s. 103) – to do dnia wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie uległy już przedawnieniu wszystkie raty, które byłyby płatne do dnia 19 lipca 2014 r., czyli pierwszych 14 rat. Powód nie wykazał bowiem, ani nawet nie podnosił, by przed dniem wytoczenia powództwa zaistniało jakiegokolwiek inne zdarzenie, które – zgodnie z treścią art. 123 § 1 k.c. - mogłoby skutkować przerwaniem biegu przedawnienia.

Wraz z roszczeniem o zapłatę pierwszych 14 rat należności głównej przedawnieniu uległy również odsetki ustawowe należne od kwoty każdej raty za okres od dnia jej wymagalności do dnia zapłaty. Jako roszczenie uboczne roszczenie o zapłatę odsetek dzieli bowiem los prawny roszczenia głównego, z którym jest związane. Po przedawnieniu należności głównej nie tylko nie mogą być naliczane odsetki za dalszy okres opóźnienia, ale ponadto te odsetki, które już powstały do chwili przedawnienia należności głównej, podlegają przedawnieniu jednocześnie z należnością główną. Jedynie odsetki za opóźnienie, które zostały naliczone od należności, które nie uległy przedawnieniu, lecz zostały zapłacone - z tym, że z opóźnieniem, uzyskują samodzielny charakter i podlegają przedawnieniu zgodnie z art. 118 k.c. w terminie

trzyletnim odrębnie za każdy dzień opóźnienia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 czerwca 2012 r., I ACa 256/12 /LEX nr 1220759/; por. też tezę 3 wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 czerwca 2011 r., I ACa 1156/10 /LEX nr 1120058/).

Z powyższych rozważań wynika jednakże, że pozwany A. Ż. w dalszym ciągu jest zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. kwoty stanowiącej równowartość pozostałych 22 rat ceny sprzedaży. Powinien on uiszczać tę należność w ratach płatnych co miesiąc od dnia doręczenia mu odpisu pozwu w niniejszej sprawie – który w zaistniałej sytuacji uznać należy za pierwsze wezwanie go do zapłaty objętej pozwem należności. Pozwany odebrał odpis pozwu wraz z nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 12 sierpnia 2016 r. w dniu 18 listopada 2016 r. (k. 14 – zwrotne potwierdzenie odbioru). Oznacza to, że spośród tych rat, które pozostały mu jeszcze do zapłaty (ponieważ nie uległy przedawnieniu), do dnia zamknięcia rozprawy wymagalne stały się raty płatne w terminie do dnia: 18 grudnia 2016 r., 18 stycznia 2017 r., 18 lutego 2017 r., 18 marca 2017 r. i 18 kwietnia 2017 r. (łącznie 5 rat). Termin wymagalności pozostałych rat natomiast jeszcze nie nadszedł.

Dlatego Sąd orzekł jak w pkt. 2 sentencji, zasądzając od pozwanego A. Ż. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. kwotę łącznie 291,65 złotych (5 x 58,33 złotych), z odsetkami ustawowymi za opóźnienie:

- a) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 19 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty,
- b) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 19 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty,
- c) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 19 lutego 2017 r. do dnia zapłaty,
- d) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 19 marca 2017 r. do dnia zapłaty,
- e) od kwoty 58,33 złotych – za okres od dnia 19 kwietnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. nie stoi na przeszkodzie zasądzeniu roszczenia okoliczność, że stało się ono wymagalne dopiero w toku sprawy.

Podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek stanowił art. 481 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§ 1). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych (§ 2 zdanie pierwsze).

Co do pkt. 3 sentencji:

Rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa w pozostałym zakresie dotyczy:

- a) jednej raty w kwocie 58,33 złotych, która – zdaniem powoda – była płatna w terminie do dnia 31 lipca 2014 r., natomiast zdaniem Sądu termin jej płatności (gdyby pozwany został wezwany do rozpoczęcia uiszczania rat w najwcześniejszym możliwym terminie, tj. w dniu 19 marca 2013 r.) przypadłby w dniu 19 lipca 2014 r. - a więc ponad dwa lata przed wytoczeniem powództwa w niniejszej sprawie (29 lipca 2016 r.), z czego wynika w konsekwencji, że rata ta, wraz z należnymi od niej ustawowymi odsetkami również uległa przedawnieniu,
- b) 17 rat spośród 22 rat, które nie uległy przedawnieniu, ale których termin płatności do dnia zamknięcia rozprawy jeszcze nie nadszedł, w związku z czym roszczenie o ich zapłatę było przedwczesne.

Co do pkt. 4 sentencji:

Orzekając o kosztach procesu w pkt. 4 sentencji Sąd uznał, że wobec częściowego tylko uwzględnienia żądań stron zasadnym jest stosunkowe rozdzielenie tychże kosztów między nimi (art. 100 zdanie pierwsze k.p.c.).

Łączna wysokość kosztów poniesionych przez strony w niniejszym postępowaniu wyniosła 2.534 złote, z czego powód poniósł koszty w wysokości 1.317 złotych, a pozwany – w kwocie 1.217 złotych.

Na koszty poniesione przez powoda składają się: opłata od pozwu – 100 złotych oraz wynagrodzenie jego pełnomocnika będącego radcą prawnym – 1.200 złotych, którego wysokość Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt. 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) – w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa, powiększone o kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa (k. 7 – pełnomocnictwo; k. 9 – potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej). Koszty poniesione przez pozwanego to natomiast wyłącznie wynagrodzenie jej pełnomocnika będącego radcą prawnym, w takiej samej wysokości i ustalone na tej samej podstawie co w przypadku powoda, również powiększone o kwotę 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa (k. 18 – pełnomocnictwo; k. 19 – potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej).

Mając na uwadze, że powód (...) Spółka z o.o. domagał się zasądzenia od pozwanego A. Ż. na jego rzecz kwoty 2.100 złotych, a Sąd ostatecznie zasądził od pozwanego na jego rzecz w pkt. 2 sentencji kwotę 291,65 złotych, przyjęć należy, że powód wygrał niniejszy proces w 13,88%, a pozwany w 86,12%. Powód powinien więc ponieść część kosztów procesu w kwocie (86,12% z 2.534 złotych) 2.182,88 złotych, a pozwany – w kwocie (13,88% z 2.534 złotych) 351,72 złotych.

Dlatego Sąd orzekł jak w pkt. 4 sentencji, zasądzając od powoda (...) Spółki z o.o. z siedzibą w W. na rzecz pozwanego A. Ż. tytułem zwrotu części kosztów postępowania w sprawie po ich stosunkowym rozdzieleniu kwotę 865,28 złotych, stanowiącą różnicę między kwotą poniesionych przez niego kosztów niniejszego postępowania (1.217 złotych) a wysokością tych kosztów, które – stosownie do jego wyniku – powinien był ponieść (351,72 złotych).

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji.